

KRONIKA 2012 ROKU

STYCZEŃ

Muzeum dla Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy

Zorganizowanemu 8 stycznia jubileuszowemu XX Finałowi Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy przyświecało hasło: „Zdrowa mama, zdrowy wcześniak, zdrowe dziecko”. Podobnie jak w ubiegłych latach, Muzeum Papiernictwa przyłączyło się do akcji Jurka Owiaka, organizując czerpanie kartek papieru w kształcie serduszka. W tym dniu wstęp dla zwiedzających był bezpłatny, a zaoszczędzonymi w ten sposób pieniędzmi nasi goście mogli zasilić orkiestrowe skarbonki. W sumie zebraliśmy 742,99 zł oraz 100 koron czeskich. Z ramienia dusznickiego Muzeum w akcję na rzecz WOŚP zaangażowani byli: dyrektor Maciej Szymczyk, Wiesława Hajkowska oraz Marta Nowicka.

*****

Wystawa „paszportowa” w Czeladzi

Od 18 stycznia do 4 marca w Muzeum Saturn w Czeladzi prezentowana była wystawa „Paszporty krajów Unii Europejskiej”. Ekspozycja powstała w naszym Muzeum z okazji inauguracji Polskiej Prezydencji w Unii Europejskiej, we współpracy z Komendą Główną Straży Granicznej, Polską Wytwórnią Papierów Wartościowych oraz Sudeckim Oddziałem Straży Granicznej w Kłodzku. Podczas wernisażu w czeladzkim Muzeum autor wystawy Jan Bałchan omówił dzieje paszportów, a Edward Płachytko zademonstrował technikę ręcznego wyrobu papieru. W wernisażu udział wzięli również przedstawiciele Śląskiego Oddziału Straży Granicznej z placówki Katowice-Pyrzowice, którzy zaprezentowali techniki wykrywania fałszerstw różnego rodzaju dokumentów podróжных.

*****

Dzień Babci i Dziadka w Muzeum Papiernictwa

21 i 22 stycznia Muzeum Papiernictwa włączyło się w obchody Dnia Babci i Dziadka. Na Dolnym Śląsku inicjatorem akcji pod nazwą „Muzealne spotkania pokoleń” była Instytucja Kultury Wrocław 2016. Każda babcia i każdy dziadek, którzy ra-

zem z wnukami przyszli w tych dniach do dusznickiego Muzeum, po podaniu hasła: „Dzień Babci, Dzień Dziadka”, mogli je zwiedzić bezpłatnie.

*****

Róża Kłodzka dla Muzeum Papiernictwa

27 stycznia Muzeum Papiernictwa otrzymało prestiżową nagrodę Starosty Kłodzkiego „Róża Kłodzka” w kategorii Animator Kultury 2011 za wystawę „Paszporty krajów Unii Europejskiej” oraz za przygotowanie obchodów dolnośląskiej inauguracji Polskiej Prezydencji w UE. Nagrodę z rąk kłodzkiego starosty Macieja Awizienia odebrali: dyrektor Maciej Szymczyk oraz kierownik Działu Papiernictwa Współczesnego Jan Bałchan.

*****

LUTY

O młynie papierniczym w Pałacu Prezydenckim

2 lutego w Pałacu Prezydenckim w Warszawie odbyła się uroczystość wręczenia dokumentów ustanawiających najnowsze pomniki historii. Rozporządzenie podnoszące status dusznickiego młyna papierniczego z rąk prezydenta Bronisława Komorowskiego odebrali: Marszałek Województwa Dolnośląskiego Rafał Jurkowlaniec i Dyrektor Muzeum Papiernictwa Maciej Szymczyk. Wśród gości zaproszonych do udziału w uroczystości znaleźli się również: Zbigniew Fornalski – Dyrektor Generalny Stowarzyszenia Papierników Polskich, Jacek Gawroński – Dyrektor Wydziału Kultury Urzędu Marszałkowskiego, Michał Jarczyński – Prezes Stowarzyszenia Papierników Polskich, Marek Krzykowski – Prezes International Paper Kwidzyn Sp. z o.o., Radosław Mołoń – Wicemarszałek Województwa Dolnośląskiego, Barbara Nowak-Obelinda – konserwator zabytków, Piotr Pankanin – wiceprezes PWPW S.A., Andrzej Rymarczyk – Burmistrz Dusznik-Zdroju, Bożena Schweizer-Makowska – poprzednia dyrektor Muzeum i Joanna Seredyńska – wicedyrektor Muzeum Papiernictwa.

Podczas uroczystości prezydent Bronisław Komorowski otrzymał od dolnośląskiej delegacji zaproszenie do odwiedzenia dusznickiego młyna oraz pamiątkowy zbiór arkuszy ze znakami wodnymi, wykonany historyczną metodą w Muzeum Papiernictwa. Wśród nich znalazły się znaki nawiązujące do regionu: herby Dolnego Śląska, Powiatu Kłodzkiego i Dusznik-Zdroju, widok dusznickiej papierni oraz współczesny logotyp Muzeum wykonany na podstawie szesnastowiecznego znaku wodnego dusznickiej papierni. Ponadto dołączono znaki z logo Zespołu Uzdrawisk Kłodzkich oraz firm papierniczych: Arctic Paper i Mondi Świecie. Ten przepiękny zbiór, świadczący o możliwościach produkcyjnych dusznickiego Muzeum, został wykonany w jednym egzemplarzu – wyłącznie dla Prezydenta RP.

*****

Warszawskie spotkanie przyjaciół dusznickiej papierni

2 lutego wczesnym popołudniem w warszawskiej Restauracji Polskiej Przy Trakcie odbyło się spotkanie osób zaproszonych przez Muzeum Papiernictwa do udziału w uroczystości w Pałacu Prezydenckim. Gości powitał gospodarz spotkania Michał Jarczyński. Marszałek Województwa Dolnośląskiego Rafał Jurkowlaniec w swoim wystąpieniu wyraził radość z licznych osiągnięć Muzeum Papiernictwa, w tym również ze wzrostu rangi dolnośląskiego zabytku dla kultury narodowej. Radości nie kryli również kolejni mówcy: Andrzej Rymarczyk – Burmistrz Dusznik-Zdroju, Bożena Schweizer-Makowska – poprzednia dyrektor Muzeum Papiernictwa, Barbara Obelinda-Nowak – szefowa wałbrzyskiej delegatury Urzędu Ochrony Zabytków, Jacek Gawroński – Dyrektor Wydziału Kultury w Urzędzie Marszałkowskim. Maciej Szymczyk, dziękując wszystkim za przybycie na uroczystość – pomimo siarczystego mrozu, jaki na przełomie stycznia i lutego ogarnął Polskę – przypomniał, że obecny stan młyna papierniczego oraz jego znaczenie dla kultury narodowej jest efektem pracy kilku pokoleń dusznickich muzealników, począwszy od Jana Michała Kowalskiego, poprzez czasy Bożeny Schweizer-Makowskiej do obecnych chwil.

Podkreślił ogromne znaczenie dobrej współpracy z organizatorem – Urzędem Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego, pochwalił zaangażowanie firm branży papierniczej i Urzędu Miasta w Dusznikach-Zdroju w działalność Muzeum Papiernictwa oraz owocną współpracę ze służbami konserwatorskimi. Zauważył również ważną rolę dziennikarzy przekazujących informacje o Muzeum i zachęcających społeczeństwo do udziału w życiu papierni.

*****

Muzeum Papiernictwa na Międzynarodowych Targach Turystycznych we Wrocławiu

Od 3 do 5 lutego we wrocławskiej Hali Stulecia odbywały się IV Międzynarodowe Targi Turystyczne. Wśród pokazujących się czołowych atrakcji turystycznych naszego regionu nie zabrakło dusznickiego młyna papierniczego, który zaprezentował dawną sztukę wyrobu papieru w zupełnie nowej formie. Zwiedzający muzealne stoisko mogli zaczerpnąć własny arkusz papieru, który zamiast prostokątnego kształtu miał formę serca. Propozycja spotkała się z dużym zainteresowaniem uczestników targów, którzy przy okazji mogli się zapoznać z ofertą turystyczną Muzeum Papiernictwa.

*****

Wystawa czasowa w Muzeum Papiernictwa „Piękno i przemijanie. Filozofia w czerni i bieli”

Komisarz: mgr Artur Goliński

Okres prezentacji: 22 lutego – 23 marca

*****

Zakończono pierwszy etap przebudowy suszarni

W Muzeum Papiernictwa w Dusznikach Zdroju zakończono prace budowlane prowadzone w ramach projektu „Przebudowa i zmiana sposobu eksploatacji pomieszczeń budynku suszarni w Muzeum Papiernictwa w Dusznikach Zdroju – Etap I”. Prace, o łącznej wartości przekraczającej 381 tysięcy złotych, sfinansowano z dotacji Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego – w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura kultury (w kwocie 200 000,00 złotych) oraz z budżetu Samorządu Województwa Dolnośląskiego (w kwocie 180 042,00 złotych). Realizacja projektu z przyczyn finansowych będzie realizowana w kilku najbliższych latach. Celem tej największej w ostatnich latach inwestycji Muzeum Papiernictwa jest budowa nowych sal wystawowych i magazynów zbiorów.

*****

*****

MARZEC

Konsul Generalny Republiki Federalnej Niemiec z wizytą w Muzeum Papiernictwa

8 marca gościł u nas dr Gottfried Zeitz – Konsul Generalny Republiki Federalnej Niemiec we Wrocławiu. Towarzyszył mu Rainer Sachs – pełnomocnik ds. kultury niemieckiego Konsulatu. Podczas spotkania z dyrektorem Maciejem Szymczykiem poruszono kwestie dotychczasowej współpracy dusznickiego Muzeum z Konsulatem. Pracownicy niemieckiej placówki od lat uczestniczą w przedsięwzięciach naukowych dusznickiego Muzeum, a Konsul Generalny już kilkakrotnie obejmował patronat honorowy nad wystawami prezentowanymi w papierni. Zauważono również, że historyczny młyn papierniczy może odgrywać znaczącą rolę w poszerzaniu kontaktów polsko-niemieckich. Po zwiedzeniu wystaw muzealnych goście wzięli udział w czerpaniu papieru, co okazało się zajęciem interesującym również dla dyplomatów. Dowodzi to, że papier w kontaktach międzynarodowych odgrywa znaczącą rolę również dziś.

*****

Wystawa czasowa w Muzeum Papiernictwa „Dobra marka – krocie warta. Rachunki i papiery firmowe z Dolnego Śląska (1850–1945)”

Komisarz: mgr Jan Bałchan

Okres prezentacji: 9 marca – 14 maja

*****

Wystawa „Paszporty krajów Unii Europejskiej” w Kłodzku

Nasza wystawa „Paszporty krajów Unii Europejskiej” po prezentacjach we Wrocławiu, Warszawie i Czeladzi zawitała do Muzeum Ziemi Kłodzkiej w Kłodzku. Jej wernisaż odbył się w piątek 9 marca 2012 roku. Przybyłych gości powitali wspólnie Barbara Frydrych – Dyrektor Muzeum Ziemi Kłodzkiej i Maciej Szymczyk – Dyrektor Muzeum Papiernictwa w Dusznikach Zdroju, natomiast o najważniejszych zagadnieniach i najciekawszych eksponatach zaprezentowanych na wystawie opowiedział jej autor – Jan Bałchan.

Wernisaż wystawy w kłodzkim Muzeum uświetnił również pokaz technik badania autentyczności dokumentów przygotowany przez funkcjonariuszy Sudeckiego Oddziału Straży Granicznej w Kłodzku.

W stolicy naszego powiatu wystawa była prezentowana do 6 maja.

*****

Wystawa czasowa w Muzeum Papiernictwa „Grafika Młodych 2012”

Komisarz: mgr Artur Goliński

Okres prezentacji: 26 marca – 25 kwietnia

*****

KWIECIEŃ

Przewodnicy sudeccy w Muzeum Papiernictwa

10 kwietnia na zaproszenie Dyrektora Muzeum do dusznickiego młyna papierniczego przybyli przewodnicy sudeccy z kłodzkiego oddziału Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego. Podczas spotkania Maciej Szymczyk przedstawił gościom obecną sytuację papierni po uznaniu jej przez Prezydenta RP za pomnik historii, przekazał informacje o planowanych w najbliższym czasie remontach i przedsięwzięciach promocyjnych oraz omówił najważniejsze wydarzenia kulturalne zaplanowane na 2012 rok. Spotkanie zakończyło się zwiedzaniem muzealnych wystaw (przewodnikiem był sam Dyrektor) oraz czerpaniem papieru – w wykonaniu gości.

Dusznicki młyn papierniczy jest jedną z największych atrakcji turystycznych ziemi kłodzkiej, dlatego coroczne spotkania przedstawicieli branży turystycznej z Maciejem Szymczykiem są niezwykle przydatne zarówno dla przewodników, jak i dla Muzeum Papiernictwa.

*****

Eksperymenty naukowe w muzealnej czerpalni

Czerpalnia to serce młyna papierniczego, miejsce, w którym od wieków powstawały arkusze, a dziś odbywają się tu również zajęcia edukacyjne. Czy tu eksperymentowano? Z pewnością, choćby w celu udoskonalania tutejszej technologii. W 2012 roku doświadczenia przeprowadził zespół złożony z naukowców z Katedry Włókien Sztucznych Politechniki Łódzkiej pod kierunkiem dr. hab. inż. Piotra Kulpińskiego oraz Instytutu Nauki o Materiałach Uniwersytetu Śląskiego z dr. Andrzejem Swinarewem. Wykonali oni próby mające na celu określenie możliwości wprowadzenia do struktury papieru włókien o właściwościach fotoluminescencyjnych. Eksperyment ma istotne znaczenie m.in. dla wytwarzania produktów zabezpieczonych przed próbami fałszerstwa. Wyniki badań zostaną wykorzystane także do realizacji prac doktorskich i habilitacyjnych.

Po raz kolejny okazało się, że historyczny młyn papierniczy ma znaczenie nie tylko dla kultury narodowej i turystyki, ale również dla nauki i gospodarki.

*****

IX Plener Graficzny

IX Plener Graficzny odbył się pod hasłem „Młyn papierniczy – pomnik historii”. Młodzi artyści tym razem poszukiwali formy plastycznej dla ukazania walorów architektonicznych i artystycznych siedemnastowiecznego młyna papierniczego, w którym obecnie mieści się Muzeum Papiernictwa. Celem projektu było stworzenie warunków do rozwijania aktywności twórczej oraz uzdolnień młodzieży, zapoznanie młodych z bogactwem technik graficznych, poszukiwanie nowatorskiej formy plastycznej dla ukazania walorów architektonicznych i artystycznych dusznickiego młyna papierniczego oraz prezentacja zrealizowanych prac w formie wystawy poplenerowej.

W plenerze uczestniczyli: studenci z pracowni prof. Przemysława Tyszkiewicza pod opieką asystentki Agaty Gertchen i laboranta Barnaby Mikułowskiego. W tym samym czasie studenci prowadzili również warsztaty graficzne dla szczególnie uzdolnionych uczniów szkół ponadgimnazjalnych powiatu kłodzkiego: z Liceum Ogólnokształcącego im. Bolesława Chrobrego w Kłodzku, z Liceum Ogólnokształcącego im. Józefa Lompy w Kudowie-Zdroju oraz z Liceum Ogólnokształcącego im. Andrzeja Zawady w Łądku-Zdroju. W tym roku uczniowie wykonywali swoje prace w technice kolorowego plastykorytu na płycie CD. Plener zakończył się wystawą prac plastycznych, której wernisaż odbył się 16 kwietnia.

*****

„Młyn papierniczy – pomnik historii” – wystawa poplenerowa w Muzeum Papiernictwa

Komisarz: mgr Artur Goliński

Okres prezentacji: 16 kwietnia – 25 kwietnia

*****

Wyczerpaliśmy „papier słoniowy”

16 kwietnia 2012 roku wraz z pracownikami wrocławskiego ZOO uczestniczyliśmy w realizacji nowego pomysłu na zrobienie papieru czerpanego. Nowością jest materiał, z którego powstawały kartki papieru, a mianowicie... odchody słonia. Zebrane, solidnie wyplukane, a potem długo gotowane, stworzyły masę przydatną do zrobienia papieru. Produkcja nowej odmiany papieru została wprowadzona w Muzeum Papiernictwa na stałe, a w jednej z gablot pojawiło się zdjęcie wrocławskiego słonia, surowiec oraz gotowy „papier słoniowy”, który każdy zwiedzający może dotknąć oraz kupić na pamiątkę.

*****

Wystawa czasowa w Muzeum Papiernictwa „Foto&Grafika”

Komisarz: mgr Artur Goliński

Okres prezentacji: 27 kwietnia – 17 czerwca

*****

Wystawa czasowa w Muzeum Papiernictwa „Portrety Jana Pawła II”

Komisarz: dr hab. Maciej Szymczyk

Okres prezentacji: 27 kwietnia – 17 czerwca

*****

MAJ

Muzeum ma nowe logo

Muzeum Papiernictwa prowadzi działalność w młynie papierniczym z 1605 roku, obiekcie będącym od 2011 roku pomnikiem historii. Na Dolnym Śląsku budynek jest dobrze rozpoznawany, a dzięki promocji papiernia jest coraz lepiej identyfikowana w innych częściach Polski. W 2012 roku uznaliśmy, że najlepszym elementem logo Muzeum Papiernictwa będzie widok bezcennego budynku papierni. Poprzednio była to postać św. Piotra, pochodząca ze znaku wodnego. Charakteryzowała się jednak niewielką czytelnością i nikłym stopniem rozpoznawalności.

Obecne logo zaprojektowała firma AnoMalia art studio. Identyfikacja wprowadzona została w maju 2012 roku. Logo występuje w dwóch wersjach: samodzielnie i z identyfikacją Samorządu Województwa Dolnośląskiego (organizatora Muzeum Papiernictwa).

Muzeum Papiernictwa
w Dusznikach Zdroju

Znak graficzny logotypu przedstawia uproszczony widok młyna papierniczego od strony zachodniej (najciekawszej pod względem architektonicznym). W znaku zachowano charakterystyczny dla papierni dach ze ślimacznicami oraz wpisany w kształt prostokąta parter budynku. Dolny prawy róg parteru jest zagięty, podobnie jak przekładana karta książki, czym nawiązujemy do wielowiekowej tradycji wyrobu arkuszy we wnętrzach młyna oraz współczesnej działalności Muzeum. Z lewej strony zasadniczego elementu widnieje stylizowany na wieżę nakryty kopułką wejściowy pawilon – również charakterystyczna część młyna papierniczego. Data 1605 świadczy o istnieniu obiektu od ponad czterech wieków. Z prawej strony znaku graficznego widnieje zapisana w dwóch wierszach pełna nazwa instytucji. W wersji rozszerzonej widnieje zapis: „Instytucja Kultury Samorządu Województwa Dolnośląskiego” oraz logo samorządu wojewódzkiego.

*****

Majówka w dusznickim młynie papierniczym

Podczas długiego weekendu majowego (28 kwietnia – 6 maja) Muzeum Papiernictwa odwiedziło blisko 3 tysiące osób. Na zwiedzających czekało wiele atrakcji:

- wystawa czasowa Artura Golińskiego i Tomasza Szewczyka „Foto&Grafika”
- wystawa czasowa „Dobra marka – krocie warta”,
- unikatowe portrety Jana Pawła II i Piusa IX w znaku wodnym oraz pierwszy w historii Polski banknot kolekcjonerski „Jan Paweł II”,
- udział w warsztatach czerpania papieru oraz wykonanie arkusza z odciskiem własnej dłoni.

*****

Dusznickie paszporty w Schengen

Od 10 maja 2012 roku przez miesiąc nasza wystawa „Paszporty krajów Unii Europejskiej” prezentowana była w Muzeum Europy w Schengen. Placówka, z racji sławy miejscowości, budzi zainteresowanie turystów z całego świata, zatem wystawa z Muzeum Papiernictwa mogła być podziwiana przez licznych turystów z wielu krajów.

W uroczystym wernisażu wystawy wzięli udział m.in.: Bartosz Jazłowiecki – Ambasador Rzeczypospolitej Polskiej w Luksemburgu, Robert Goebbels – Minister Spraw Zagranicznych Luksemburga w latach 80. XX wieku (który ze strony tego państwa podpisywał słynny traktat w Schengen), Bartłomiej Ostrowski – Dyrektor Wydziału Współpracy z Zagranicą Urzędu Marszałkowskiego oraz Jan Bałchan – autor wystawy, reprezentant Muzeum Papiernictwa.

*****

Muzeum na targach turystycznych w Zabrzu

W dniach **11–12 maja** Muzeum Papiernictwa gościło już po raz czwarty na Międzynarodowych Targach Turystyki Dziedzictwa Przemysłowego i Turystyki Podziemnej w Zabrzu. W imprezie uczestniczyli wystawcy prezentujący miejsca związane z dziedzictwem poprzemysłowym z Polski oraz wielu innych krajów. Dla odwiedzających przygotowano wiele atrakcji, a jedną z nich było czerpanie papieru, które – podobnie jak w latach ubiegłych – cieszyło się ogromnym zainteresowaniem. Każdy mógł własnoręcznie wyczerpać swój arkusz papieru i zabrać go ze sobą na pamiątkę.

*****

Papier czerpany w Opolu

„W stronę Słońca” – pod taką nazwą na opolskim rynku odbyły się w dniach 18–20 maja 2012 roku XII Międzynarodowe Targi Turystyki. Podczas trzydniowej imprezy wraz z dusznickim Urzędem Miejskim promowaliśmy Gminę Duszniki-Zdrój, za co zostaliśmy wyróżnieni przez organizatorów.

Na stoisku naszego Muzeum każdy mógł zaczerpnąć własny arkusz papieru. Oferta okazała się nie lada atrakcją, gdyż przed kadzią czerpalną ustawiały się długie kolejki.

*****

Wystawa popularyzująca dzieje papieru w Lesznie

Od 15 maja do 28 sierpnia 2012 roku w Muzeum Okręgowym w Lesznie można było oglądać wystawę „*Dzieje papieru i papiernictwa*”. Tradycyjnie ekspozycji towarzyszyły warsztaty czerpania papieru, z których skorzystali uczniowie szkół z Leszna i jego okolic.

Wernisaż wystawy odbył się 15 maja o godzinie 17.00. Ze strony naszego Muzeum udział w otwarciu wystawy wzięli: dyrektor Maciej Szymczyk oraz Jan Bałchan. Uroczystość uświetniła swą obecnością Halina Florek – prezes firmy Werner Kenkel, specjalizującej się w produkcji papierowych opakowań. Pani Prezes opowiedziała gościom wernisażu o kierowanej przez siebie firmie oraz o aktualnych problemach zakładów przetwórstwa papierniczego.

*****

Wystawa czasowa w Muzeum Papiernictwa „Panorama Ziemi Kłodzkiej” Bogdana Wieczorka

Komisarz: mgr Artur Goliński

Okres prezentacji: 10 maja – 10 lipca

*****

*****

Noc w Muzeum Papiernictwa

Nocne zwiedzanie dusznickiego Muzeum cieszyło się wyjątkowym powodzeniem, a wśród zwiedzających liczną grupę stanowili zagraniczni goście, m.in. z Czech i Portugalii. 19 maja w godzinach od 19.00 do 23.00 nasi goście mogli bezpłatnie zwiedzać muzealne wystawy oraz wziąć udział w czerpaniu papieru z przygotowanej specjalnie na ten wieczór masy w kolorze nieba z dodatkiem gwiazdnego pyłu. Dla melomanów organizatorzy przygotowali specjalną atrakcję – koncert jazzowy Agaty Bilińskiej i Roho Konara. Równie interesującym wydarzeniem tego wieczoru był wernisaż wystawy niezwykle barwnych prac Bogdana Wieczorka pt. „Panorama Ziemi Kłodzkiej”.

CZERWIEC

Polanicki Rotary Club w Muzeum Papiernictwa

W sobotę 2 czerwca w dusznickim Muzeum odbyło się spotkanie Rotary Club z Polanicy-Zdroju. Podczas uroczystości nadano tytuły honorowych członków polanickiego klubu doktorowi Ryszardowi Jadachowi i redaktorowi Korneliuszowi Pacudzie. Po spotkaniu goście zwiedzili muzealne wystawy i oglądali pokaz czerpania papieru. Honorowi członkowie klubu dodatkowo odbili w masie papierniczej swe dłonie.

*****

Muzeum Papiernictwa na konferencji historyków gospodarczych

W odbywających się 2 i 3 czerwca w Szklarskiej Porębie VII Wrocławskich Spokaniach z Historią Gospodarczą uczestniczył Maciej Szymczyk. Zaprezentował on opracowanie będące próbą oceny restrukturyzacji przemysłu papierniczego, realizowanej po 1989 roku. Referat został następnie opublikowany w tomie *Z dziejów przemysłu po 1945 roku* pod redakcją Elżbiety Kościak i Roberta Klementowskiego.

*****

Bożena Schweizer-Makowska honorowym członkiem Stowarzyszenia Papierników Polskich

12 czerwca, podczas obrad VII Kongresu Stowarzyszenia Papierników Polskich, Bożena Schweizer-Makowska (która kierowała Muzeum Papiernictwa w latach 1982–2005), otrzymała tytuł honorowego członka tej organizacji. To najwyższe wyróżnienie środowiska polskich papierników zostało przyznane za wieloletnią pracę w Komisji Historycznej Stowarzyszenia oraz wkład w budowę pozycji Muzeum Papiernictwa. Jednym z pierwszych, którzy mieli okazję pogratulować zaszczytnego tytułu, był obecny dyrektor Muzeum – Maciej Szymczyk.

*****

„Paszporty krajów Unii Europejskiej” w Świeciu

W czerwcu wystawa paszportowa trafiła z Schengen do Świecia nad Wisłą, a od 12 czerwca do 2 lipca można ją było oglądać w Ośrodku Kultury, Sportu i Rekreacji w Świeciu. Naszym partnerem przy prezentacji ekspozycji w tym mieście była firma Mondi Świecie S.A., a przedsięwzięcie odbyło się w ramach świeckiej strefy kibica. Inicjatorem pokazania „paszportów” w województwie kujawsko-pomorskim był Marek Motylewski – szef działu obsługi klienta w firmie Mondi Świecie.

*****

Wystawa czasowa w Muzeum Papiernictwa „Grafika i sztuka papieru”

Komisarz wystawy: mgr Dagmara Kacperowska, mgr Artur Goliński

Okres prezentacji: 25 czerwca – 9 października

*****

LIPIEC

Dusznickie paszporty w Chełmnie

Wystawa „Paszporty krajów Unii Europejskiej” ze Świecia trafiła do Muzeum Ziemi Chełmińskiej w Chełmnie – jej wernisaż odbył się 4 lipca 2012 roku. Partnerem prezentacji w Chełmnie (podobnie jak w Świeciu) była firma Mondi Świecie S.A. Wystawę można było zwiedzać w Chełmnie do 15 września 2012 roku w Sali Mieszczkańskiej Ratusza.

*****

XII Święto Papieru

28 i 29 lipca 2012 roku w Dusznikach-Zdroju odbyło się XII Święto Papieru. Celem imprezy – organizowanej tradycyjnie pod patronatem Marszałka Województwa Dolnośląskiego – było promowanie regionu, popularyzowanie wiedzy o papierze i dusznickim młynie papierniczym, będącym jedną z największych atrakcji turystycznych Dolnego Śląska.

Pomoc przy organizacji imprezy Muzeum Papiernictwa uzyskało od Samorządu Województwa Dolnośląskiego, Starostwa Powiatowego w Kłodzku, Gminy Duszniki-Zdrój oraz firm branży papierniczej: Mondi Świecie S.A. oraz Packprofil Kolonowskie.

Na XII Święto Papieru Muzeum przygotowało dla wszystkich zwiedzających liczne stoiska, na których każdy chętny sam mógł wyprodukować sobie pamiątkę. Między innymi czerpano papier, układano kompozycje papierowo-kwiatowe, zdobiono arkusze historycznymi technikami. Można było drukować drukarką na korbę (urządzenie typograficzne z XIX wieku) oraz zbadać odporność pasków papierowych na zginanie (przy pomocy aparatów laboratoryjnych z początku XX wieku). Dzieci mogły wziąć udział w pokazach papierowej mody.

Rozegrano kilka turniejów, wśród których największym zainteresowaniem cieszyły się konkurencje sportowe: podnoszenie sztangi z papieru, pchnięcie papierową kulą na odległość i rzut rolką papieru do celu oraz konkurs wiedzy o dusznickiej papierni. W sobotę na dziedzińcu historycznego młyna papierniczego odbyło się podpisanie umów Dusznik-Zdroju i Nowego Miasta nad Metują w Czechach oraz Dusznik-Zdroju i Hoi nad Wezerą w Niemczech, pieczętujących 15. rocznicę partnerstw.

Artystycznym wydarzeniem imprezy był wernisaż wystawy sztuki papieru „Wewnętrzny ład przestrzeni” autorstwa mieszkającej w Holandii polskiej artystki Marii

Diduch. Na ekspozycji można obejrzeć papierowe ryby, filizanki, kwiaty oraz drzewo mające nie liście, lecz piłki nawiązujące do Euro 2012. Ponadto w sobotę odbył się koncert zabrzańskiego zespołu muzyki dawnej „Allegro”.

Pomimo kapryśnej pogody Święto Papieru przyciągnęło około 8 tysięcy osób, które przy okazji uczestnictwa w imprezie przekonały się, że papier również ma swoją historię i bez niego trudno byłoby nam się obejść.

*****

Wystawa czasowa w Muzeum Papiernictwa „Wewnętrzny ład przestrzeni” Marii Diduch

Komisarz: mgr Beata Dębowska

Okres prezentacji: 28 lipca – 23 października

*****

SIERPIEŃ

Przystanek Woodstock z udziałem ekipy z Muzeum Papiernictwa

W dniach 2–4 sierpnia Józef Kapica i Edward Płachytko z Muzeum Papiernictwa uczestniczyli w letnim festiwalu muzycznym Przystanek Woodstock w Kostrzynie nad Odrą. Jego organizatorem jest Fundacja Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy, która poprzez organizację imprezy dziękuje wszystkim wolontariuszom i osobom zaangażowanym w organizację styczniowego finału WOŚP. Według szacunków organizatorów imprezy w Kostrzynie bawiło się blisko pół miliona osób. Pracownicy dusznickiego Muzeum w ramach Akademii Sztuk Przepięknych prezentowali średniowieczną technikę wytwarzania papieru. Muzeum Papiernictwa wystąpiło jako partner firmy Stora Enso Poland.

*****

Wystawa czasowa w Muzeum Papiernictwa „Muzyka form” – rzeźba Stanisława Wysockiego

Komisarz: mgr Dorota Zielińska-Pytłowany

Okres prezentacji: 4 sierpnia – 31 września

*****

WRZESIEŃ

Muzeum Papiernictwa zaprasza Saksończyków

W dniach 7–9 września 2012 roku pracownicy Muzeum Papiernictwa w Dusznikach Zdroju – Jan Bałchan i Edward Płachytko – przeprowadzili warsztaty ręcznego wyrobu papieru w ramach Święta Saksonii. Tegoroczna edycja odbyła się we Freibergu, malowniczej miejscowości położonej niedaleko Drezna. Dzień Saksończyka jest kilkudniowym świętem organizowanym od 1992 roku. Należy nadmienić, że jest to impreza, która co roku przyciąga kilkaset tysięcy zwiedzających.

Prezentacja dusznickiej papierni odbywała się na wspólnym dolnośląskim stoisku, gdzie pokazane zostały najciekawsze atrakcje regionu. Do udziału w imprezie Muzeum Papiernictwa zaprosił Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego. Kraj Związkowy Saksonia to region partnerski Dolnego Śląska. Marszałek Rafał Jurkowlanec i premier Saksonii Stanisław Tillich wspólnie odwiedzili stoiska

poszczególnych regionów, w tym również stanowisko Muzeum Papiernictwa, gdzie wyczerpali własne arkusze papieru.

*****

„Tajemnice codzienności...”, czyli Europejskie Dni Dziedzictwa w Muzeum Papiernictwa

Pod hasłem „*Tajemnice codzienności Dusznik Zdroju*” 9 września odbyła się w Muzeum Papiernictwa prelekcja Ryszarda Grzelakowskiego – prezesa Towarzystwa Miłośników Dusznik-Zdroju, znawcy i entuzjasty dziejów miasta. Przedsięwzięcie zostało zrealizowane w ramach tegorocznych Europejskich Dni Dziedzictwa.

Idea prezentacji dziedzictwa, które na co dzień nie jest udostępniane publiczności, zrodziła się w połowie lat 80. XX wieku we Francji. To właśnie z inicjatywy tego kraju w 1991 roku Rada Europy ustanowiła Europejskie Dni Dziedzictwa. W Polsce po raz pierwszy przedsięwzięcie zorganizowano w 1993 roku. Obecnie imprezy pod znakiem Europejskich Dni Dziedzictwa odbywają się w ponad 40 krajach w Europie oraz m.in. w Turcji i Gruzji.

Muzeum Papiernictwa od wielu lat włącza się w realizację przedsięwzięć w ramach EDD. W 2012 roku postanowiliśmy odkryć przed zwiedzającymi tajemnice codzienności Dusznik-Zdroju z pomocą Ryszarda Grzelakowskiego. Prelegent przedstawił licznie przybyłym miłośnikom historii Dusznik niezwykłą historię ks. Alfreda Becka – ostatniego niemieckiego proboszcza dusznickiej parafii pw. św. św. Piotra i Pawła, przybliżył liczne wątki przedwojennych dziejów miasta oraz zaprezentował archiwalne zdjęcia miasta. Po prelekcji uczestnicy EDD obejrzeni polichromię i wysłuchali opowieści o biblijnej scenie przedstawiającej Józefa i żonę Putyfara, zwiedzili Muzeum oraz samodzielnie wykonali papier ręcznie czerpany.

*****

Wystawa „Dzieje papieru i papiernictwa” zawitała do Tarnobrzega

Ekspozycja została zaprezentowana w Muzeum Historycznym Miasta Tarnobrzega. Zgodnie z tradycją wystawie towarzyszyły warsztaty czerpania papieru, których głównym sponsorem była firma International Paper Kwidzyn Sp. z o.o. Wernisaż wystawy odbył się w czwartek 13 września 2012 roku o godzinie 17.30. Historię papieru przedstawił zaproszonym gościom Jan Bałchan, natomiast Edward Płachytko zademonstrował wywodzącą się jeszcze z czasów średniowiecza technikę wyrobu papieru, zachęcając przy tym wszystkich do własnoręcznego zaczerpnięcia arkusza, co spotkało się z dużym zainteresowaniem zwiedzających. Wystawa „*Dzieje papieru i papiernictwa*” prezentowana była w Tarnobrzegu do 15 listopada 2012 roku.

*****

*****

Muzeum Papiernictwa w Książu

15 września, na zaproszenie firmy motoryzacyjnej **Faurecia**, zaprezentowaliśmy na terenie hipodromu obok Zamku Książ w Wałbrzychu warsztaty czerpania papieru. Nasze stanowisko okazało się jedną z największych atrakcji imprezy – szacujemy, że odwiedziło nas około tysiąca osób. Szczególne zainteresowanie czerpaniem wykazywały dzieci, którym nawet nie najlepsza pogoda nie przeszkadzała w zrobieniu swoich arkusików, które z dumą pokazywały rodzicom.

*****

I Regionalne Prezentacje Muzealne w Wałbrzychu

29 września odbyły się w Wałbrzychu I Regionalne Prezentacje Muzealne, zorganizowane przez Muzeum w Wałbrzychu. W imprezie uczestniczyło 10 placówek muzealnych z Dolnego Śląska, w tym Muzeum Papiernictwa, które na tę okazję przygotowało warsztaty czerpania papieru. Nasza oferta spotkała się z olbrzymim zainteresowaniem odwiedzających: dzieci, młodzieży szkolnej i dorosłych mieszkańców Wałbrzycha. Poza warsztatami, na stoisku naszego Muzeum, usytuowanym w pięknie odnowionym Pasażu Okrężnym, prezentowane były wydawnictwa muzealne i wyroby z papieru ręcznie czerpanego wykonane w dusznickim młynie papierniczym. W trakcie imprezy zwiedzający mogli nie tylko zapoznać się z dorobkiem dolnośląskich muzeów, ale również wziąć udział w Wielkim Rebusie Muzealnym. Prezentacje Muzealne zakończyła późnym popołudniem Konferencja Narodowego Instytutu Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów.

*****

Remont ściany szczytowej

W budynku młyna papierniczego przeprowadzono w 2012 roku prace budowlane w ramach projektu pod nazwą „Duszniki Zdrój, Muzeum Papiernictwa (XVII w.): zabezpieczenie dachu i ścian szczytowych budynku głównego muzeum oraz pomieszczeń polichromii – etap IV”. Prace, o łącznej wartości 97.168,62 złotych, sfinansowano z dotacji Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach Programu Operacyjnego Dziedzictwo Kulturowe Priorytet 1. Ochrona Zabytków (w kwocie 40 000,00 złotych), Samorządu Województwa Dolnośląskiego (w kwocie 35 000,00 złotych) oraz budżetu Muzeum Papiernictwa (w kwocie 22 168,62 złotych). Celem przeprowadzonych prac było zabezpieczenie ścian szczytowych budynku głównego oraz okolic lukarn przed przenikającą z zewnątrz wilgocią.

*****

PAŹDZIERNIK

Dusznickie Muzeum w programie „Jaka to melodia?”

7 października odbyła się emisja programu „Jaka to melodia?”, w którym zostało zaprezentowane Muzeum Papiernictwa. Wzięła w nim udział delegacja Dusznik-Zdroju z wiceburmistrzem Wiktorem Kotarskim na czele (materiał został nagrany 18 września). Reprezentanci dusznickiego Muzeum w składzie: Agata Daniel, Dagmara Kacperowska, Ilona Midura, Beata Sypek oraz Artur Goliński – zademonstrowali zgromadzonym w studio i przed telewizorami ręczną produkcję kartek papieru. Namowom uległ również Robert Janowski, który z wielkim zainteresowaniem zabrał się do własnoręcznego czerpania papieru. Ponadto prowadzący program oraz zawodnicy zostali obdarowani dusznicką papeterią oraz albumem prezentującym dusznicki młyn papierniczy.

*****

Wspólne odkrywanie świata hasłem Dolnośląskiego Festiwalu Nauki

Dolnośląski Festiwal Nauki to impreza popularnonaukowa, organizowana przez wyższe uczelnie Wrocławia, instytuty Polskiej Akademii Nauk oraz środowiska pozauczelniane. Ma na celu m.in. zwrócenie uwagi na to, że nauka nie musi być niezrozumiała i niedostępna dla szerszej grupy odbiorców, niezwiązanej na co dzień ze światem nauki. W ramach Festiwalu realizowane są liczne wykłady, odbywają się warsztaty przybliżające osiągnięcia nauki w różnych dziedzinach wiedzy. Tegorocznej edycji, zrealizowanej 11 i 12 października, przyświecało hasło: „Wspólne odkrywanie świata”. Idąc tym tropem, Muzeum Papiernictwa zaproponowało uczestnikom bezpłatne zajęcia, mające na celu przybliżenie świata ręko-dzielniczej produkcji papieru. Jak co roku, chętnych do wzięcia w nich udziału nie brakowało.

*****

Wystawa prac dusznickich gimnazjalistów „Grafika i sztuka papieru” w polanickim szpitalu

Wystawa prac dusznickich gimnazjalistów „Grafika i sztuka papieru” ozdobiła ściany Oddziału Paliatywnego oraz Oddziału Chirurgii Plastycznej Dziecięcej Specjalistycznego Centrum Medycznego w Polanicy-Zdroju. To duże wyróżnienie dla młodych twórców – uczniów dusznickiego gimnazjum, którzy w roku szkolnym 2011/2012 uczestniczyli w zajęciach artystycznych prowadzonych przez Dagmarę Kacperowską i Artura Golińskiego – pracowników Muzeum Papiernictwa w Dusznikach Zdroju.

Niezwykle barwne i radosne prace mają sprawić, że pacjenci będą się czuli w szpitalu lepiej. Wszak w kolorowych salach łatwiej znosi się cierpienie, a lepsze samopoczucie sprzyja leczeniu.

Z inicjatywą wyeksponowania twórczości młodych duszniczan w szpitalu wyszła doktor Małgorzata Deptuła-Meinert, która prace gimnazjalistów zobaczyła na wystawie w Muzeum Papiernictwa. Ekspozycję w muzealnej galerii od 25 czerwca do 9 października 2012 roku zwiedziło aż około 30 tysięcy osób.

*****

Międzynarodowe seminarium opiekunów młodzieżowych drużyn pożarniczych

Związek Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej wspólnie z Deutsche Jugendfeuerwehr zorganizował w dniach 10–14 października polsko-niemieckie seminarium dla opiekunów młodzieżowych drużyn pożarniczych. Jego gospodarzem była Ochotnicza Straż Pożarna w Lewinie Kłodzkim. Muzeum Papiernictwa wystąpiło jako partner seminarium. 12 października w dusznickim Muzeum odbyła się jedna z części imprezy, podczas której polsko-niemiecka grupa opiekunów drużyn obejrzała muzealne ekspozycje, wzięła udział w zajęciach rękodzieła papierniczego oraz obejrzała film pt. *Muzeum Papiernictwa*.

*****

Wystawa czasowa w Muzeum Papiernictwa „Młyn papierniczy w Dusznikach Zdroju – Ikonografia. 450-lecie tradycji papierniczej w Dusznikach-Zdroju”

Kurator: mgr Teresa Windyka

Okres prezentacji: 19 października – 20 kwietnia

*****

Sesja Rady Powiatu w Muzeum Papiernictwa

W środę 24 października odbyła się w Muzeum Papiernictwa VIII sesja Rady Powiatu Kłodzkiego. Wybór miejsca miał związek z nadaniem dusznickiej papierni statusu pomnika historii oraz z obchodzonym obecnie jubileuszem 450. rocznicy pierwszego zapisu w dokumentach o młynie papierniczym.

Po powitaniu radnych przez burmistrza Dusznik-Zdroju i dyrektora Muzeum Papiernictwa Rada uhonorowała sportowców z powiatu kłodzkiego: Pawła Olejarskiego – uczestnika Paraolimpiady Londyn 2012 i zdobywcę czwartego miejsca w tenisie stołowym, Łukasza Sidorowicza – brązowego medalistę Mistrzostw Europy we Wrotkarstwie, zawodników mistrzowskiej drużyny koszykarzy z Salezjańskiej Organizacji Sportowej Rzeczypospolitej Polskiej w Nowej Rudzie – zwycięzców XX Ogólnopolskich Igrzysk Salezjańskich. Następnie radni zrealizowali porządek obrad, omawiając i przyjmując w głosowaniu aktualne dla powiatu problemy. Sesję zakończyła część okolicznościowa, w czasie której Dyrektor Muzeum przekazał radnym historyczne informacje o młynie papierniczym, a następnie radni zwiedzili muzealne ekspozycje.

*****

O Muzeum Papiernictwa w prestiżowym portalu internetowym

Jesienią w portalu informacyjnym <Onet.pl> pojawił się obszerny materiał popularyzujący naszą papiernię. Artykuł pt. *Młyn w Dusznikach-Zdroju – papierowa historia* został opracowany przez Annę i Krzysztofa Kobusów. W tekście przedstawiono dzieje młyna, dawną technikę wyrobu papieru oraz informacje praktyczne o Muzeum Papiernictwa. Materiał został ozdobiony fotografiami pięknego młyna papierniczego.

*****

LISTOPAD

Z historią papieru do Krakowa

Wędrująca od ośmiu lat po muzeach i bibliotekach całej Polski ekspozycja prezentująca dzieje papiernictwa trafiła do Krakowa – kolebki polskiego papiernictwa. Na miejsce prezentacji nieprzypadkowo wybrane zostało Muzeum Inżynierii Miejskiej. Zajezdnia tramwajowa, będąca siedzibą placówki, znajduje się na liście najważniejszych obiektów dziedzictwa przemysłowego Krakowskiego Szlaku Techniki. Jedną z prezentowanych tam wystaw, która poświęcona jest krakowskiemu drukarstwu od XV do XX wieku, stała się miejscem ekspozycji dusznickiej wystawy zatytułowanej „Papier zawsze ważny”. Podczas jej wernisza – 22 listopada – zastępca dyrektora Muzeum Inżynierii Miejskiej dr Ewa Wyka przywitała zgromadzonych gości, a pracownicy dusznickiego Muzeum, Marta Nowicka i Edward Płachytko, przybliżyli zwiedzającym historię papieru i papiernictwa oraz zaprosili do własnoręcznego czerpania papieru. Chętnych nie brakowało, a większość z nich zadeklarowała swój przyjazd do historycznego dusznickiego młyna, gdzie na co dzień odbywają się zajęcia z czerpania papieru. Wystawa „Papier zawsze ważny” dostępna była dla zwiedzających do 3 lutego 2013 roku.

*****

GRUDZIEŃ

Mikołajki w Muzeum Papiernictwa

Tradycją stało się organizowanie w dusznickim Muzeum mikołajek. W tym dniu, oprócz niższej ceny biletów na lekcje muzealne, uczestniczące w nich dzieci miały okazję do własnoręcznego ozdobienia przedmiotów metodą decoupage’u. Dla łasuchów nie zabrakło także słodkich upominków.

*****

*****

Muzeum Papiernictwa ze świąteczną niespodzianką

Wszyscy zwiedzający, którzy w okresie świąteczno-noworocznym uczestniczyli w lekcjach lub warsztatach rękodzieła papierniczego, mieli możliwość wykonania unikatowych arkuszy papieru w kształcie choinki. Na przybyłych gości czekał również drobny upominek – świąteczna widokówka z widokiem papierni.

*****

Zakończyliśmy kolejny etap przebudowy suszarni

W 2012 roku realizowany był kolejny etap przebudowy suszarni. Całkowita wartość prac przewidzianych na ten rok wyniosła 1 074 147,76 złotych. Na ich wykonanie Muzeum otrzymało dofinansowanie ze środków programu operacyjnego Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego – Rozwój infrastruktury kultury. Priorytet: Infrastruktura kultury w kwocie 500 000,00 złotych oraz Samorządu Województwa Dolnośląskiego w wysokości 573 375,00 złotych.

Obecny etap przebudowy obejmował:

- remont elewacji zachodniej i wschodniej,
- wymianę elementów konstrukcyjnych i wzmocnienie konstrukcji z dostosowaniem do przewidywanej nowej funkcji pomieszczeń,
- remont i przebudowę pomieszczeń w budynku (nowe posadzki, ściany, okładziny ścian),
- wybrane części instalacji wentylacji mechanicznej,
- wybrane części instalacji elektrycznej,
- wybrane części instalacji hydrantów wewnętrznych i sanitarnej,
- prace demontażowe,
- wykonanie podestu drewnianego na poziomie piętra drugiego, w celu dostosowania pomieszczenia dla osób niepełnosprawnych poprzez niwelację różnic wysokości pomiędzy poziomami.

Wykonawcą prac w ramach obecnego etapu była firma Castellum Sp. z o.o., a funkcję inspektora nadzoru sprawował mgr inż. Bogdan Niemczyk. Nadzór ze strony Muzeum Papiernictwa nad inwestycją pełniła zastępca dyrektora Muzeum Papiernictwa mgr Joanna Sereżyńska.

Warto podkreślić, że odbywające się prace remontowe nie ograniczyły dostępu turystów do ekspozycji stałych. Jednak w związku z tym, że inwestycja jest realizowana w budynku, w którym wcześniej znajdowały się biura pracowników merytorycznych i księgowość, nowe miejsca pracy zostały stworzone w dużej

sali wystawowej. Z tego powodu od końca 2012 roku Muzeum do prezentacji wystaw czasowych pozostała jedynie stara galeria.

*****

Źródła:

- strona internetowa Muzeum Papiernictwa w Dusznikach Zdroju <www.muzeum-papiernictwa.pl>,
- M. Szymczyk, *Muzeum Papiernictwa w Dusznikach Zdroju. Sprawozdanie z działalności merytorycznej w 2012 r.*, Duszniki-Zdrój 2013, oprac. wewnętrzne.

Autorzy fotografii:

Artur Goliński
Łukasz Kamiński
Krzysztof Sawicki
Adam Seredyński
Maciej Szymczyk
Dorota Zielińska-Pytłowany